

Dokonalá detektivka ve stylu Agathy Christie!

C.L.MILLER

**STAROŽITNÍKŮV
PRŮVODCE**

Venkovské sídlo, výstava plná
padělků a záhadná vražda

VRAŽDOU

Rozhlédla jsem se po hostech a v mysli mi znovu zaznělo Arthurovo varování.

Trvalo mi to přes dvacet let, konečně jsem ale našel předmět nesmírné ceny. Dozvěděl jsem se, kde je ukryt, nejspíš však nebudu schopen jej sám vyzvednout. Získej ho, Freyo, a vrátí se Ti Tvůj život i kariéra.

Jak bych mohla získat zpět svůj starý život, když Asima už mi nikdo nevrátí? Nikdy jsem Arthurovi nedokázala odpustit, jakému nebezpečí ho vystavil. Kdyby tu Arthur byl, donutila bych ho, aby mi namísto sledování těch podivných náznaků rovnou všechno prozradil.

O kom z vás to Arthur mluvil? pomyslela jsem si a přejížděla pohledem z jedné tváře na druhou. Kdo z vás ho zradil? A kdo ho zabil, aby mi upřel odpovědi, které potřebuji?

„Autorčin úspěšný debut odhaluje temnou stránku obchodu se starožitnostmi. Miller skvěle zachytí tempo a atmosféru dobrého záhadného příběhu na první dobrou a Freya je navíc nesmírně atraktivní hlavní hrdinka. Čtenáři budou určitě toužit po pokračování.“

– Publishers Weekly

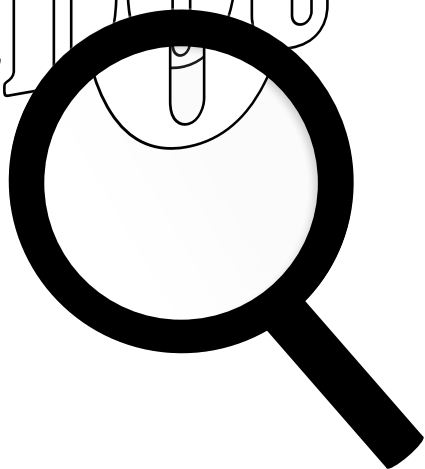
**STAROŽITNÍKŮV
PRŮVODCE**

VRAŽDOU

C. L. MILLER

**STAROŽITNÍKŮV
PRŮVODCE**

VRAŽDOU

Přeložil Ondřej Frühbauer

metafora

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou **bez souhlasu nositele práv zakázány**.

Tato kniha je fiktivním dílem. Jakákoli podobnost s historickými událostmi, skutečnými osobami či místy je užitá ve fiktivním kontextu. Další jména, postavy, místa i události jsou produkty autorčiny představivosti a jakákoli podobnost se skutečnými událostmi, místy či osobami je čistě náhodná.

The Antique Hunter's Guide to Murder © 2024 by C. L. Miller
Copyright © 2024 by BWL Management LTD
Published by Atria Books, New York, USA
Translation © Ondřej Frühbauer, 2024
Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2025

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-869-3 (ePub)

ISBN 978-80-7625-868-6 (pdf)

ISBN 978-80-7625-196-0 (print)

*Věnováno mé matce
Judith Millerové
a mému otci
Martinu Millerovi.*

*„Poznej sám sebe‘ stálo na branách starého světa.
Na branách nového světa spatříme nápis: ‚Budiž sám sebou!‘“*

— Oscar Wilde

PROLOG

Kdyby byl Arthur Crockleford normální starožitník, snad by ta noc nikdy nepřišla.

Arthur se skláněl nad stolem a dokončoval poslední přípravy. Zrovna nalepil do zápisníku zbývající fotografii, když tu zaslechl na kočičích hlavách za svým starožitnictvím zvuk pneumatik. Střelil pohledem po georgiánských sloupkových hodinách. Tenhle kousek opravdu miloval, pořídil je před lety od překupníka z Portobello Road jako jednu ze svých prvních starožitností. Mosazné rafičky ukazovaly osmadvacet minut po jedné v noci.

Dlouhou vstupní chodbou vedoucí od zadního vchodu pronikl závan ledového nočního vzduchu. Někdo otevřel dveře. Starožitnictví osvětlovala jen lampa na Arthurově stole; po zádech mu přejel chlad, až se mu zježily chloupky v zátylku.

Jsou tu.

Zachvěl se a jeho plnicí pero učinilo opravdu poslední tečku. Hodiny odzvonily půl.

Je čas.

Arthur vstal a spěchal ke schodům vedoucím do jeho bytu nad starožitnictvím. Přesně věděl, které schody vržou, a musel je překročit, když se chtěl pohybovat nenápadně.

Luplo mu v kolenu; to se ozvalo staré zranění.

Na konci schodiště se zastavil a zahleděl se do stínů tam dole. Přemítal, kdo z nich asi přišel. Všechna světla v bytě byla zhasnutá, Arthura obklopovala černočerná noc.

Krátce zkontroloval jednotlivé pokoje – tady bylo všechno v pořádku.

Ze starožitnictví k němu dolehl zvuk kroků: někdo se plížil po středových podlahových trámech. Arthur se zachvěl.

Celá desetiletí tenhle tajný život miloval, užíval si každou jeho vteřinu. Až do těch událostí v Káhiře. Kdyby se byl rozhodl jinak a nechal tenhle skrytý svět za sebou, snad by se byl mohl vyhnout důsledkům, které jej dnes v noci dostihly. Ale co se stalo, to se stalo, ne? Mohl jen doufat, že ho Freya jednoho dne pochopí. A že aspoň pro ni nebude příliš pozdě.

Arthur se vydal zpět, dolů ze schodů, a tentokrát šel schválně tak, aby byl slyšet.

Jeho zrak přejížděl příšeřím po vystavených starožitnostech. Na každé z nich visela cenovka, to ale neznamenal, že se s nimi hodlal rozloučit. Při pohledu na všechny ty poklady, které tolik miloval, vzplál v jeho nitru hněv, ale věděl, že v tomhle boji už nemůže zvítězit. Rukou si pročísl rozčuchané šedivé vlasy a srovnal si historický nákrčník. Jestli se má dnes jeho příběh uzavřít, ať je na něj Carole aspoň pyšná, že si dal záležet a odešel ve velkém stylu.

„Haló? Je tam někdo?“ zvolal hlasitě, v naději, že ho uslyší i sousedé. Jestli bude třeba určit čas jeho smrti, tímhle jim to usnadní.

Stanul u sklopného mahagonového stolku, který skýtal útočiště několika jeho oblíbeným vázám.

Snad se měl pokusit spustit poplašné zařízení. Možná měl volat o pomoc. Nebo se mohl rozběhnout k telefonu a vytočit číslo na policii. Bylo ale zřejmé, že ho konečně dostihla temná stránka světa obchodu se starožitnostmi, a Arthur usoudil, že jí nejspíš nemůže unikat navěky. A na to, aby neustále utíkal, byl už moc starý.

Ted' je to na tobě, Freyo.

Z chodby, temné jako dno uhláku, se vynořila postava. Arthur napsal zrak. Tvář jí halily stíny, Arthur ale rozeznal, co dělá: popotahovala se za lem rukavic, aby se ujistila, že je má nasazené.

Potom vkročila do osvětlené části obchodu.

„Musím přiznat, že jsem čekal někoho jiného,“ pravil Arthur.

1

*„Každé pátrání začíná tím, že se něco ztratí...
nebo se toho někdo zmocní.“*

— Arthur Crockleford

Freja

Přejela jsem konečky prstů po důlku, který ve zdi londýnského muzea Victoria and Albert zanechala střepina pumy. Ta stěna zažila už mnohé a od chvíle, kdy ji v roce 1909 postavili, přečkala všechno lidské i přírodní dopuštění. Žádná vichřice ani válka ji nedokázala porazit. Kéž bych i já sama byla tak silná!

Z domova jsem odešla časně ráno, dřív, než dorazil realitní agent, a proběhla jsem se ranní špičkou, jedním autobusem za druhým, až do čtvrti South Kensington. Tam jsem se posadila do kavárny a čekala, než otevřou muzeum. Victoria and Albert neboli V&A byl můj soukromý bezpečný přístav, kam jsem mohla vždycky uniknout.

Usměvavý vrátný otevřel hlavní vchod. Byla jsem mezi prvními návštěvníky – turisté si nejspíš ještě dopřávali snídani u švédských stolů.

Do nosu mi zavála známá vůně leštěnky a podpatky mých bot zaklapaly na dlaždicích prostorné síně. Usmála jsem se. Skoro to stačilo, aby se mi z paměti vytratila cedule s nápisem „Na prodej“, vyvěšená na brance mého domu.

Můj bývalý manžel James se před devíti lety odstěhoval a od té doby na mě naléhal, abych dům prodala. Nejspíš mu připadalo, že je pro mě veliké viktoriánské vily na drahém předměstí škoda. Nakonec jsme se dohodli, že tu zůstanu, dokud naše dcera Jade nebude plnoletá. Ta teď ale odletěla do Ameriky, kde nastoupila na univerzitu, takže jsem prodeji domu už neměla jak zabránit. Skončily mi přídavky na dítě – Jade už taky dávno nebyla dítě – a bez nich jsem neutáhla ani samotnou hypotéku.

Připadala jsem si jako řízená autopilotem, který mě neomylně vedl do britské galerie v prvním podlaží. Minula jsem Velkou postel z Ware, tak obrovskou, že by se do ní vešly dvě rodiny, a tak slavnou, že se o ní zmiňuje i sám Shakespeare ve *Večeru tříkrálovém*. Dál po mojí pravici stála knihovna, podobná té, kterou kdysi vlastnil Samuel Pepys. Konečně jsem dospěla ke kamennému schodišti vedoucímu do třetího podlaží, k expozici nábytku věhlasného truhláře Thomase Chippendalea. Do světa starožitností nepatřím už přes dvacet let, ale když vidím skvěle zhotovené křeslo nebo zrcadlo s nádherně zlatěným rámem, dokážu na ně hodnou chvíli zbožně zírat.

V oddělení Chippendaleova nábytku znám každý exponát jako své boty a teď mě zarazilo něco nepatřičného na Garrickově posteli (tu pojmenovali podle kdysi slavného herce Davida Garricka). Nahnula jsem se tak blízko, jak jsem se odvážila, a pozorně jsem zkoumala každou píd' zdobené tkaniny. O chvílku později jsem to odhalila: přehoz, kryjící lože, byl lehce zmačkaný. Některý z návštěvníků se rozhodl osobně vyzkoušet pohodlí staré matrace a zanechal po sobě stopy.

Do hloubi duše mě to pobouřilo a rozhlédla jsem se po nějakém zaměstnanci galerie.

V té chvíli se mi v kapse rozezvučel telefon a vyzváněcí melodie mi prozradila, že volá teta Carole. Tenhle cinkavý tón jí nastavila Jade předtím, než odletěla do Los Angeles, a já jsem ho zatím nestačila změnit. Vytáhla jsem mobil a umlčela ho. Zoufale jsem toužila sly-

šet tetin hlas, ale ne zrovna v téhle chvíli. Obhlížela jsem prázdnou galerii a pak zamířila zpátky ke schodišti. Snad tu konečně zastihnu některého ze zaměstnanců. Telefon se ozval znovu a neúnavně mi vibroval v kapse. Mělo mi dojít, že se Carole nedá odbýt. Bude mi volat tak dlouho, než telefon zvednu.

„Carole,“ zašeptala jsem do mluvítko, „promiň, ale teď není –“

„Freyo, drahoušku,“ přerušila mě teta Carole dramaticky, „je to už dnes?“

„Je, dneska ráno tam vyvěsí ceduli,“ odpověděla jsem.

„Ten James je ale zpropadený darebák!“ pokoušela se dodat svému hlasu nazlobený tón, ale ozvalo se v něm i cosi jiného; takhle mluvila, když se snažila něco předstírat. „Není vhodná chvíle nechat to prostě být? Vyrazit po nové cestě, najít si nové dobrodružství...“

„Nebudu se stěhovat,“ snažila jsem se, aby můj hlas zněl vyrovnaně. „Takové zadostiučinění mu nehodlám dopřát.“

„Samozřejmě,“ odvětila teta a popotáhla nosem. „Jenže, má drahá... já budu nejspíš potřebovat, abys na chvíli přijela domů.“

„Proč?“ Taková žádost se tetě Carole nepodobala. Do Little Meddingtonu jsem už celá desetiletí nevkročila. „Co se děje?“

„Inu...“

„Carole?“ Žaludek se mi sevřel a puls vylétl. Bylo neobvyklé, aby teta musela hledat slova. „Jsi v pořádku?“

Hluboce se nadechla. „Něco hrozného se stalo... Arthurovi... je to tak...“

„Arthurovi?“ Klid, který jsem si dokázala na chvíli vnutit, byl ten tam. Co to jen Carole napadlo, mluvit o *tom* člověku, když ví, do čeho mě tenkrát před lety v Káhiře navezl? Ví, že nenávidím i samotné jeho jméno, a už vůbec se nechystám vést diskuze o tom, do jakého průšvihy se zase namočil. Zamířila jsem ke schodišti – tohle nejspíš nebude rozhovor vhodný do ticha muzejních expozic.

„Je to zkrátka... oni tvrdí, že ve tmě spadl z těch starých schodů a dostal infarkt, ale já jsem si jistá, že v tom je víc. Vydala jsem se za

ním, protože mi v sobotu odpoledne volal a mluvil dost divně. Když jsem tam dojela...“ Tetě Carole se zlomil hlas.

„Carole?“ zarazila jsem se uprostřed kroku mezi dvěma schody. „Je...?“ Nedokázala jsem říct nahlas slovo „mrtvý“, ale v srdci jsem cítila, že právě to Carole myslí.

Nepřežil to?

Mou první reakcí byla neočekávaná vlna úlevy. Tu však vzápětí následovala ostrá výčitka svědomí. Arthura jsem nesnášela nejvíc ze všech lidí, co jich po světě běhá, pro Carole byl ale nejlepší přítel – v podstatě člen rodiny. A kdysi dávno, před mnoha lety, jsem ho i já sama brala jako dědečka.

„Nechtěla jsem ti volat, vím přece, co se u tebe dneska děje. Když jsem ale dorazila k jeho starozitnictví, přitočil se ke mně ten nový úlisný notář a začal vykládat, že se mnou a s tebou musí neprodleně mluvit.“

Postřehla jsem, že se Carole chvěje hlas, ale její slova mi nějak nedocházela.

„Je mi to líto, teto,“ vypravila jsem ze sebe. Carole se vysmrkala a já jsem si představila, jak jí po tvářích stékají slzy. Napadlo mě, zda se na toho notáře nesoustředí právě proto, že nedokáže snést pomýšlení na Arthurův odchod. Rozhodla jsem se rychle a bez váhání. „Samozřejmě za tebou přijedu a s tím notářem ti pomůžu.“

„Ach, to je ale vynikající,“ rozzářila se teta okamžitě a mně došlo, že to na mě od začátku hrála. „Vím, že jste se s Arthurem osobně nesečkali od...“ zarazila se. „Ale tím se teď zabývat nemusíme, že? Budou i vhodnější chvíle. Vím však, že i on by chtěl, abys přijela.“

Já jsem naproti tomu věděla, že by o nic takového nestál, ale Carole mě tam potřebovala a na ničem jiném nezáleželo. „Hodím si do batohu pár věcí a hned odpoledne sednu v Colchesteru na vlak. Zůstanu u tebe tak dlouho, jak budeš potřebovat. S notářem se vypořádáme společně.“

„Výtečně. Pošli mi zprávu, až se budeš blížít, přijedu tě vyzvednout.“

„Ne, nedělej si starosti, vezmu si taxík,“ řekla jsem rychle. Carole byla nejhorší řidička ve Východní Anglii a její mercedes, prastarý kabriolet, se na úzké venkovské cesty vůbec nehodil. Carole ovšem věřila, že ho dokáže skvěle ovládat při jakékoli rychlosti. V té věci jsme se nikdy neshodly.

„V žádném případě! Svítí slunce, je jaro, skvělá příležitost k projíždce bez střechy!“

Jak jsem ji mohla odmítnout potom, co se právě stalo? „Dobře, jestli si jsi naprosto jistá, že zvládneš řídit.“ Takže budu muset přibalit ještě pár věcí: pořádnou pláštěnku, několik šátků na hlavu a kopii úrazového pojištění.

„Jsem v naprostém pořádku. Těším se na tebe.“

Zavěsila jsem a v tom okamžiku se mi začaly vracet nevítané vzpomínky na Arthura. Pokusila jsem se je potlačit úvahou, jestli se vyplatí vyhodit spoustu peněz za taxíka, abych se dostala z V&A včas domů a stihla se zabalit, jenže se nedaly tak snadno zaplašit.

Bylo mi dvanáct let a byla jsem sirotek. Pravou dlaň mi hyzdila šeredná spálenina – tu jsem utržila při požáru od rozžhavené kliky dveří pokoje svých rodičů, které jsem se marně pokoušela otevřít. Tehdy mě tetka Carole vzala pod svou střechu. Děti v nové škole mi pořád civěly na spálenou ruku a nikdo se s tou divnou holkou nechtěl kamarádit. Nedokázala jsem odpovídat na všetečné otázky svých spolužáků; každý chtěl vědět, jak jsem přežila ten požár, ale zdálo se, že skutečná dívka, ukrytá za obvazy, vlastně nikoho nezajímá. UVědomovala jsem si jen jediné: že je všechno v háji a že jsem zkrátka jiná. Brzy jsem úplně přestala mluvit.

Pak mě Carole představila svému nejlepšímu příteli Arthurovi Crocklefordovi. Zastihli jsme ho ve starožitnictví, kde zrovna cídil stříbrný svícen. Byl asi padesátiletý, průměrně vysoký s vlasy v barvě soli a pepře bezchybně sčesanými na stranu. Měl na sobě jasně modrý oblek, jeho oči byly laskavé a úsměv vlídný. „Moc rád tě poznávám,“ řekl mi. „Carole se zmínila, že máš cit pro detail.“ Zvedl svícen ke

světlu a já jsem si všimla nevyleštěné plošky, na kterou zřejmě se svým hadrem zapomněl. Přistoupila jsem k němu a ukázala na to místo.

Arthur zavrtěl hlavou nad svou nepozorností a pokračoval v cídění. Zajímal se o tátovu práci v Britském muzeu i o mamčinu restaurátorské nadání a mé mlčení ho ani v nejmenším neodradilo; povídal dál a já jsem vstřebávala jeho hřejivou přítomnost. Arthur mi pomohl, abych se dokázala soustředit na život svých rodičů, ne na jejich smrt. Téměř okamžitě jsem si ho proto zamilovala.

Carole si s mým mlčením dělala starosti, ale Arthur už měl plán.

Jedno sobotní odpoledne, asi půl roku po smrti rodičů, mě s Carole pozval k sobě do obchodu a ukázal mi starožitný porcelánový talíř opravovaný metodou kincugi – japonskou uměleckou technikou, kdy se rozbité nádoby vyspraví s pomocí zlata. Přejela jsem konečkem prstu po blyštivých liniích spojů. Slova, která jsem v sobě uzamkla, se mi začala zhmotňovat na jazyku i v dechu. „To je... krása.“ Můj hlas byl slabý a zněl jako rezavý pant, když jej však teta Carole uslyšela, sevřela mě v pevném objetí.

„Ten talíř už není stejný, jako býval dřív, ale pořád má velkou cenu,“ pronesl Arthur. „Většina z nás zažila nějaké zranění, většina byla tak či onak rozbitá. Za jizvy se ale stydět nemusíme, dělají nás tím, kým jsme. A tyhle střepy znovu spojilo opravdové zlato.“

Tehdy ve starožitnictví s kincugi talířem v ruce jsem pocítila, jak se mi v hrudi cosi uvolnilo.

„Kdo ten talíř rozbil?“ zeptala jsem se. „A proč?“ Arthur však jen pokrčil rameny a vrátil jej do zasklené skříňky.

„Chci se dozvědět, jak se to stalo,“ trvala jsem na svém.

„To ale není pro pointu příběhu podstatné,“ opáčil Arthur.

„Pro mě je to důležité! Musím se to dozvědět.“

Arthur se usmál. „Tak dobře. Před dávnými lety patřil ten talíř rodině, která bydlela u moře. Jedné noci ale přišla tsunami a udeřila na jejich dům. Přežil jen jediný chlapec. Když se vrátil na místo, kde stával jeho dům, našel jen tenhle rozbitý talíř,“ poklepal Arthur na

skříňku, ve které artefakt spočíval na stojánku. „Tak ho opravil, schoval do tlumoku a vydal se za moře hledat dobrodružství.“

Přitiskla jsem nos ke sklu. Chápala jsem, jak se asi cítil ten hoch – musel být dočista zlomený –, a obdivovala jsem, že dokázal ten talíř opravit a vykročit za novým životem. Arthur mi dal naději a ukázal mi, že i střepy se mohou blyštět skrytým tajemstvím a objevováním nového. Toho dne jsem pochopila, že v každém předmětu se ukrývá příběh, který jen čeká na toho, kdo jej dokáže odhalit.

O několik let později jsem začala v Arthurově starožitnictví pracovat. Občas jsem ten talíř vzala do ruky a na rtech se mi objevil úsměv. Už dávno jsem nevěřila Arthurově historce, ale uznávala jsem, že mi tehdy s její pomocí ukázal možnost nového začátku a dal mi naději.

Tahle vzpomínka otevřela dveře další: Arthur seděl za svým mahagonovým stolem s nezbytnými barevnými kapesníčky, úhledně složenými v kapse saka, a listoval aukčním katalogem. V zubech svíral pero, připravené zakroužkovat předmět, na který hodlal přihodit. Občas zařinčel telefon, to mu volal některý aristokratický sběratel či druh z vinárny. Arthur byl známý jak svým mimořádným a nezvyklým stylem projevu, tak i dlouhými rozhovory, které vedl s každým, kdo do jeho starožitnictví jen vkročil – návštěvníci tak cítili povinnost něco si koupit a jen zřídkakdy odcházeli s prázdnou. Arthura každý miloval.

Snad kdybych se tehdy soustředila jen na to, jak odhalit starožitnost, za kterou se dá utržit „pořádný balík“, nebyla bych se ocitla v tak ošemetné situaci. I když obchodování se starožitnostmi nebylo Arthurovou největší vášní, nepřestával se dívat po „skrytých pokladech“ – neznámých či neidentifikovaných starožitnostech, které se daly koupit na aukcích či na trzích a potom vynesly pěkné peníze. Já jsem neměla zájem stát se tradičním obchodníkem se starožitnostmi, proto jsem se ze všech sil soustředila na jiné „podnikání“, kterému se Arthur víceméně tajně věnoval – pátrání po ukradených předmětech a jejich vracení právoplatným majitelům. O řadu let později jsem ale o tuhle kariéru přišla; do toho vlaku se už nedalo naskočit zpátky.

Slunce se ukrylo za mrakem a svět potemněl. Povzdychla jsem si, protože se možná budu muset smířit s tím, že ohledně svého domu už nezmůžu nic a přijdu o něj; pro Carole ale něco udělat mohu. Musím se pokusit pomoci jí v jejím nepředstavitelném žalu, stejně jako pomohla ona mně, když jsem před víc než třiceti lety přišla o oba rodiče.

Rozhlédla jsem se po černém taxíku a mávla na první, který se namanol. S výdaji jsem si hlavu nelámala. Musela jsem se vydat tam, kde mě potřebují.